

A főszerkesztő előszava

Folyóiratunk tizennyolcadik számát tartja kezében a tisztelt Olvasó. Ezúttal – az annotációkon felül – hat szöveget közlünk: olyan elméleti, illetve jogpolitikai megközelítésű tanulmányokat, amelyekben a gyakorlat problémái és válaszai is megjelennek.

Harsági Viktória meglehetősen részletes áttekintést nyújt a kollektív igényérvényesítés legújabb, németországi reformjáról. A szerző az ún. „egyesületi per” (*Verbandsklage*), illetve közelebről az újonnan bevezetett mintaper (*Musterfeststellungsklage*) szabályozási kérdésein (a lehetséges alkalmazási kör, a perindításra jogosultak köre, az eljárás menete stb.) túl a bevezetés körülményeivel is megismertet minket, s a dogmatikai tisztázás, illetve a hatékonyság kérdéseit is felveti.

Váradai Szilvia témaválasztásának háttérében az áll, hogy a napjainkban egyébként gyakran tárgyalt *GDPR*-ral kapcsolatban kevés szakirodalmi munka foglalkozik az uniós rendeletnek a közsférára vonatkozó szabályozásával és az e területre gyakorolt hatásaival. Mint rámutat, a magánszektorhoz képest több eltérést és kivételi lehetőséget tartalmazó szabályozás esélyt jelent a közsféra számára is, hogy felülvizsgálja adatkezelési folyamatait, technológiáit, erőforrásait, és hatékonyabb, megbízhatóbb, biztonságosabb közszolgáltatást nyújtson.

Kártyás Gábor a munkaerő-kölcsönzéssel kapcsolatban gyűjtötte csokorba a legfontosabb szabályozási kérdéseket. A szakirodalomban korábban már felvetett problémák összegzését adó tanulmány súlyt helyez az európai bíróság gyakorlatára is: a döntéseken keresztül világít rá a magyar munkajog kritikus pontjaira, s ennek során egyúttal átfogóan elemzi a jogintézményt (pl. az egyenlő bánásmód, a jogviszony-megszüntetés, a kollektív munkajog szempontjaira tekintettel), illetve azzal összefüggésben az iskolaszövetkezeti jogviszonyt.

Mezei Kitti a *kripto*valutákról ír, alapvetően büntető anyagi jogi megközelítésben. Számba veszi és végigelemzi, hogy azok a hazai büntetőjog mely tényállásaiban és milyen módon jelenhetnek meg, a csalástól a piramisjáték szervezéséig. Annak érdekében, hogy az információtechnológiai háttérrel is megértse az olvasó, olyan idegen szavak, új jelenségek magyarozatát, leírását is adja, mint a *blockchain* technológia, a *kripto*valuták piacának szereplői, tranzakciói. A lefoglalás problémakörével az eljárásjogi szempontokat is felveti.

Szabó Zsolt Tibor a közbeszerzéseket körüllegő korrupció büntetőjogi szabályozásával foglalkozik, amelynek hiányosságai, illetve ellentmondásai álláspontja szerint felvetik egy új törvényi tényállás szükségességét (a „versenyt korlátozó megállapodás a közbeszerzési és a koncessziós eljárásban” bűncselekmény kapcsán).

Határterületről lévén szó, a versenyjogi és a büntetőjogi felelősség elhatárolásának kérdései, a gazdasági összefüggések megvilágítása és fogalommagyarázatok egészítik ki a büntetőjogi elemzéseket.

Jakab Nóra és Rácz Zsófia az ún. társadalmi felelősségvállalás egyik, napjainkban kibontakozó területére, a társadalmi közfelelősség világába kalauzol el minket. A vállalati körben született, egykor túlnyomóan a munkavállalók érdekeire irányuló koncepció egyre több szférára gyakorol hatást, például a fenntartható fejlődés pillérei is megjelennek benne, s ma már a közbeszerzések értékmérője is lehet. Az alapkérdésekre kiterjedő bemutatást jól egészíti ki a brit szabályozási példa ismertetése.

Mazsu Dániel Jacob Turnernek a mesterséges intelligencia szabályozási kérdéseivel foglalkozó, angol nyelven megjelent, új könyve kapcsán fogalmazott meg időszerű gondolatokat.

A tartalom mellett szót kell ejteni a folyóirat megjelenésében megmutatkozó változásokról is. Újdonság a technikai szerkesztésben, hogy a szakirodalmi források megjelöléséhez a doi azonosítót is használjuk, amennyiben azzal a hivatkozott művek rendelkeznek. Ez (a kikeresés, a rögzítés) a szerzők számára valamivel több feladatot jelent az eddigiekhez képest, ugyanakkor a cikkeket a nemzetközi tudományos térben láthatóbbá teszi. A közeljövőben több változást is tervez szerkesztőségünk, hasonló célból, és ehhez igyekszünk naprakész szerzői útmutatót biztosítani új honlapunkon (<https://ojs.lib.unideb.hu/profuturo>). Szerzőinktől azt kérjük, hogy a régebbi számokban közölt útmutatók helyett az interneten elérhető instrukciókat vegyék figyelembe. Elektronikus szerkesztési felületünkön immár közvetlen kéziratbeküldésre is van lehetőség (e-mail helyett), és a neves kiadók gyakorlatához hasonlóan a közlésre befogadott szövegek (*postprint* változatok) a tördelést megelőzően publikálhatók.

A hátsó borítón ezúttal is egy latin szállóigét idézünk fel. *Vicina saepe sunt virtutibus vitia*. Az igazságosat (erényest) az igazságtalantól (bűnöstől) egy lépés választja el.

Debrecen, 2019 őszén

a szerkesztőség nevében:
Fodor László